

úr mellé s a hüvelykével suttyomban oldalba döfte.

A nemzeti úr rápillantott Ábrisra s hunyorgatásából mindjárt sejtette, hogy ez most valami szerfelett fontos dolgot akar mondani. Vajjon nem a gyűjtőgyűjtőkről tud-e valamit, a kik azokat a szép kazlaikat pocskákká tették?

Pedig dehogy ez volt az Ábris baja!

Hanem hát Lakatos uram egyet köhintvén, szépen megindult egy kis ócska kerek asztalhoz, mely a szoba legtávolabbi sarkában szomorkodott magánosan, a hova Ábris előre menve, már le is kuporodott.

Az asztalon egy üres gyufatartó, meg egy kétfelé hasított újság hevert egymás mellett. Ábris szorosan odarántotta a széket a nemzeti úr mellé és elfojtott hangon hosszadalmasan valamit suttogott a fülébe, miközben nagyokat ütögetett a mellére, újjával pedig több ízben egy kis hirdetésre mutogatott, a melyből a ráömlött feketekávé foltján keresztül is meg lehetett ki lehetett még ennyit betűzni:

Nagyobb birtok, 5—600 holdnyi területű, megvételre kerestetik. Készpénz fizetés! Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mentől lelkesebben beszélt Ábris, annál jobban elfojtotta a suttogást, mert úgy vette észre, mintha Náthán gazda is nagyon kezdené hegyezni a fülét. Ennélfogva mi sem valami sokat tudhatunk meg a beszélgetés mivoltából, hanem hogy a két ember tökéletesen megegyezett valami felett, az már csak abból is bizonyos, mert a nemzeti úr, kinek az arca közben egészen felderült, kezét adott Ábrisnak, azután pedig oda kiáltott Náthán gazdának:

— Két feketét ide hé! Nagy pohárral. Mindeniket Ábrisnak. Én fizetek!

(Vége következik.)

GYERTYÁNYFFY ISTVÁN.

A jelen május hó 24-én szép ünnepség folyt le az állami Paedagogium dísztermében. Az intézet nyugalmazott igazgatójának, Gyertyányffy Istvánnak arcképét leplezték le, melyet a tanári pályán 41 évig példás buzgósággal és nagy sikerrel működött jeles tanférfi volt tanítványai, különösen a Paedagogiumból kikerült polgáriskolai tanárok készítették Stetka Gyula kiváló festő-művészünkkel, hogy haláluk és tiszteletük emlékéül a Paedagogium tanári tanácstermében helyezték el.

Gyertyányffy István, ki 65 éves kora mellett is a legjobb erőben érte meg azt a szép megtiszteltetést, hogy volt tanítványai, az ország minden részéből összeseregelve, ünnepeltek benne volt mesterüket, igen kiváló helyet foglalt el népművelésünk ügyének bajnokai közt. Már 20 éves korában tanári állást nyert a székely-udvarhelyi r. kath. gimnáziumban; majd 1869 nyarán kormányi kiküldetésből külföldi tanulmányútra ment s huzamosabban időzött különösen Svájcban, honnan oly figyelemre méltó iskolaügyi levelet írt báró Kemény Zsigmond «Pesti Napló»-jába, hogy nagy emlékü akkori oktatásügyi miniszterünk, báró Eötvös József különösképpen is érdeklődni kezdett iránta, s tanácsosa, Gönczy Pál útján fölszólította, hogy vállalja el egy Budán fölláttandó középponti tanítóképző-intézet igazgatását. Ő azonban egyelőre csak a székely-keresztúri állami tanítóképző igazgatói székét kérte és kapta meg, hogy vezető és szervező tehetségét kipróbálja és csak három év múlva, 1873 végén, már Trefort miniszter alatt vette át a csakugyan fölláttatott budai intézet igazgatását, s azzal együtt a «Néptanítók Lapja» szerkesztését.

E kettős állásában nemcsak a kormány várákozását elégítette ki, hanem nagy népszerűségre emelkedett az ország néptanítói előtt is, kik testületi és iskolai életükben őt tekintették egyik vezéröknek. Kiváló tapintattal szerkesz-

tette a rábizott lapot, szerencsés kézzel vezette és fejlesztette az igazgatása alatt fölvirágozott intézetet, melyben a polgáriskolák szervezetére való tekintetből már 1873/74-ben külön polgáriskolai tanítóképző nyílt meg, s ezt Gyertyányffy a kezdet nagy nehézségei mellett is már az első években oly életrevalóvá tudta tenni, hogy Trefort miniszter érdemesnek látta véglegesíteni. Az igazgató buzgólkodására az intézet később nemcsak külön tanárokat, hanem alkalmas új épületet is kapott, mely aztán népoktatásunk egész rendszerének mintegy eleven megtestesülésévé lett, magában foglalva az elemi iskolától kezdve a tanítóképző-intézeti tanárok képzéséig minden iskola-fajtát; egyszóval kialakult a ma Paedagogium nevű népoktatási főiskola, mely nálunk a maga nemében egyetlen s már régóta a külföld figyelmét is annyira magára vonta, hogy távoli országok tanférfiai is elég gyakran látogatják szervezetének tanulmányozása végett.

Ennek a nagy intézetnek szentelte Gyertyányffy István életének és munkásságának java részét, s itt biztosította magának vezérő tanügyi férfiaink közt azt a díszes helyet, a melyen nemcsak kartársainak és tanítványainak elismerése jutalmazta, hanem királyi kitüntetés is két ízben érte.

Tehetségeit és erejét azonban nem merítette ki az igazgatói és szerkesztői kettős állás. Ezek mellett tevékeny volt az iskolai, sőt, mint képzett zenész, a zene-irodalom terén is; évek során át igazgatója volt a tanszermúzeumnak, 1878 óta tagja az orsz. közoktatási tanácsnak, megalapítója és elnöke az országos felső nép- és polgáriskolai tanítók és tanítónők egyesületének, továbbá utódjával, dr. Kiss Áronnal együtt megteremtette a tanítók árváinak házát, melyben már egész sereg árva fiú kap ellátást és nevelést. Tanítványainak nemcsak mestere, hanem jóltevője is, a mennyiben a Paedagogium ifjúsága javára már évekként ezelőtt 1000 forintos alapítványt tett; most pedig a volt tanítványai által arcképe leleplezése alkalmából rendezett ünnepést azzal viszonozta, hogy e tanítványai fiainak felsőbb iskolai ösztöndíj 10,000 forint értékű alapítványt tett.

Stetka Gyula festménye.

GYERTYÁNYFFY ISTVÁN.

BUDAPEST KÖRNYÉKE.

Harminczöt évvel ezelőtt egy német nyelven írt füzetke jelent meg Budapesten, melyben szerzője, Gettinger Tivadar arról panaszkodik, hogy fővárosunk környékének csak igen esemény részét ismerik, legszebb részei pedig — Szent-Endre, Szent-László, Szent-Kereszt, Pilis-Maróth és Visegrád körül — teljesen ismeretlenek; elpanaszolja, hogy a mely munkák fővárosunkról megjelentek, nagyon mostohán bannak Budapest környékével, csak a legközelebb eső, amúgy is ismert részletekre terjeszkednek ki, a távolabbiakat legfeljebb megemlítik, a nélkül, hogy tájékoztató útmutatást adnának e helyeknek felkeresésére.

Harminczöt év múlt el Gettinger munkájának megjelenése óta, de a viszonyok azóta is alig változtak. Elég jellemző erre nézve az, hogy e harmadszázad alatt egyetlenegy munka sem jelent meg Budapest környékéről!

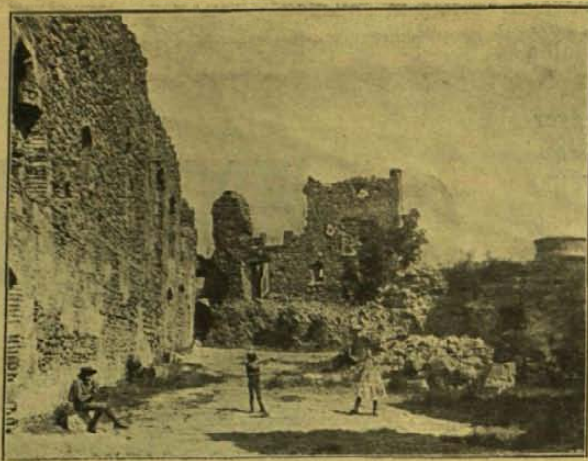
A Magyar Turista-Egyesület Budapesti Osztályáé az érdem, hogy a főváros közönségének kezébe egy a főváros kies környékét tüzetesen tárgyaló útmutatót adott, melyből megismerheti s melynek kalauzolása mellett felkeresheti vidékünk érdekesebb pontjait. E munkából* mutatunk be néhány képet a főváros környéke tájszépségeinek ismertetésére.

Bármelyikét használva a fővárosból kiinduló közlekedési eszközöknek, minden irányban találhatunk oly pontokat, melyeknek fölkeresése akár természeti szépségeinél, akár történelmi vonatkozásánál fogva megérdemli a fáradságot. Nem is említve a hozzánk legközelebb eső Budai hegységet, melyet közönségünk még mindig nem méltányol eléggé, elég a Pilis hegycsoportjára s az úgynevezett Dunai trachythegységre hivatkozni, mely a természeti szépségek iránt támasztott legmagasabb igényeket is képes kielégíteni. Ennek a

* Budapest környéke. Gyakorlati kalauz kirándulók, turisták és a természet kedvelői részére. Írta dr. Thüring Gusztáv, a fővárosi statisztikai hivatal aligazgatója, a magyar turista egyesület központi titkára. 80 képpel és 12 alaprajzzal. Budapest 1900. Kiadja a magyar turista-egyesület budapesti osztálya.

BÁRÓ EÖTVÖS JÓZSEF SIREMLÉKE EROSI MELLETT.

A VISEGRÁDI FELLEGVÁR FELSŐ UDVARA A CZISZTERNÁVAL.

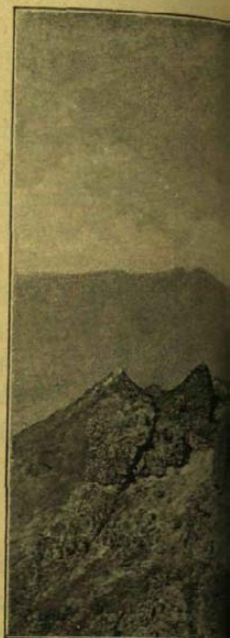
A VISEGRÁDI FELLEGVÁR LEGFELSŐ RÉSZÉ.

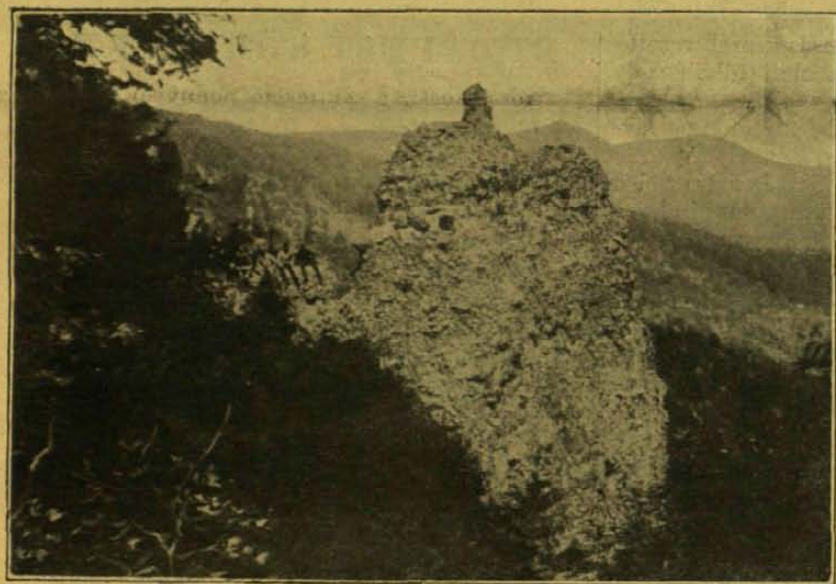
ESZTERGOM. (A BAZILIKA, A PRIMÁSI PALOTA ÉS A PLEBÁNIA-TEMPLOM.)

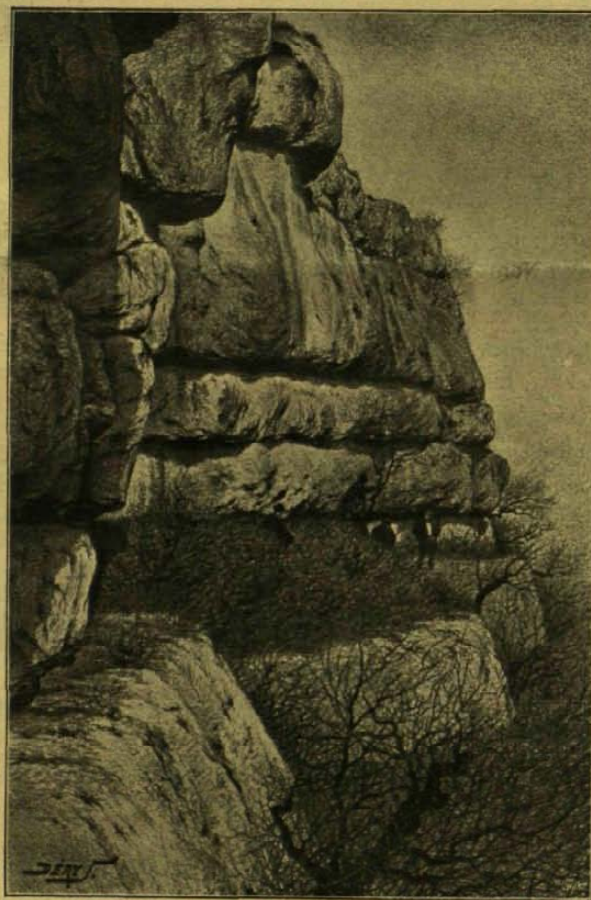
A KIS-KEVÉLY BARLANGJÁNAK NYILÁSA.

A FELKIÁLTÓJEL A

A DOBOGÓKŐ THIRRING-SZIKLÁJA.

RÉSZLET A PESKŐ SZIKLÁIBÓL. (GERECSE-HEGYSÉG.)

A ZSIVÁNYTANYA

RÉSZLET A DOBOGÓKŐ SZIKLÁIBÓL, HÁTTÉRBE A KESERŰS, ALATTA A RÁMHEGY.

A SZURDOK VÖLGYE.

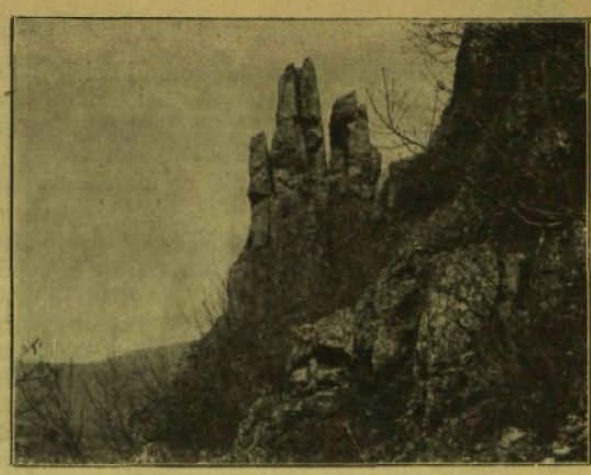
A RÁMSZIKLA

A VISEGRÁDI KÁLVÁRIA, A HÁTTÉRBE A VÁRROMMAL.

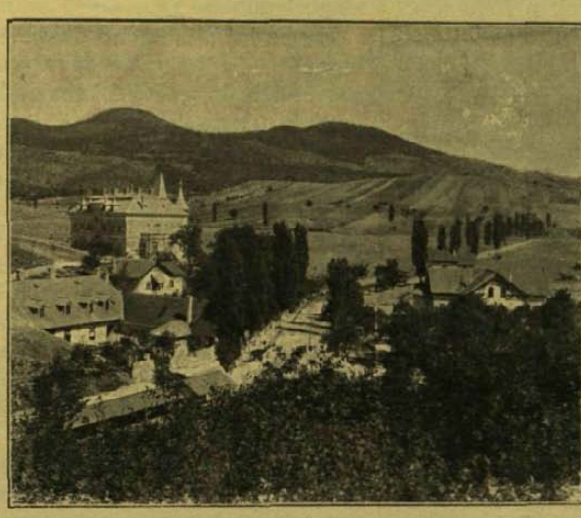
DÖMÖS.

A CSOBÁNKAI «ÓRA» AZ OSZOLY LEJTŐJÉN.

Ó KÖVEK GERINCÉN.

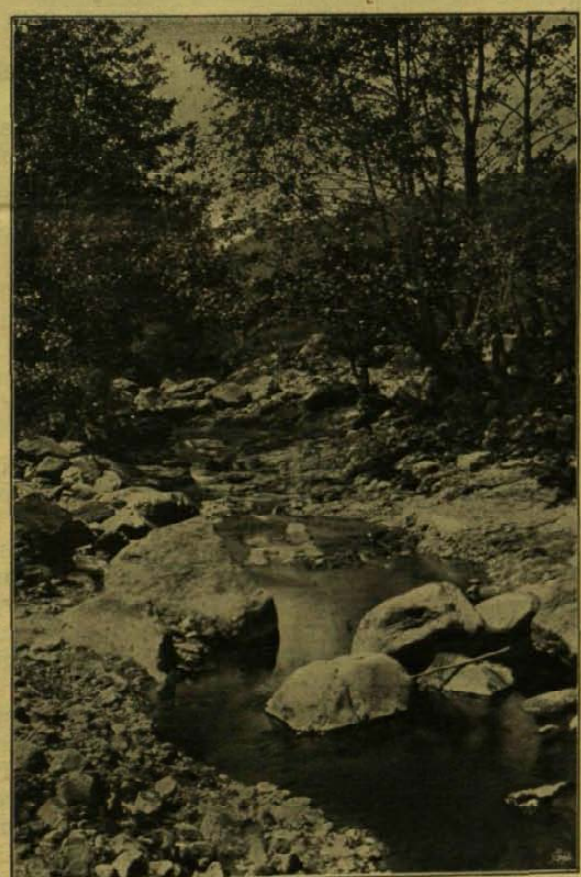
MARGITLIGET, HÁTTÉRBE A CSIKÓVÁRRAL.

A KÖHEGY.

NYA DÉLI OLDALÁN.

RÉSZLET A DÖMÖRKAPU VÖLGYÉBŐL.

A HASZNOSI VÖLGY A HASZNOSI VÁRBÓL NÉZVE. (A HÁTTÉRBE AZ ÁGASVÁR ÉS ÓVÁR.)

EGY OLDALÁN.

RÉSZLET A SZITTYA ÉJSZAKI OLDALÁN.

SZIKLAFALAK A SZEIMLYUK FÖLÖTT.

hegységnek fölkeresése nem jár semmi nehézséggel, mert kelet felől a Budapest—Szt.-Endrei helyiérdekű vasút, nyugat felől a Budapest—Esztergomi vasút, észak felől a Dunagőzhajózási társulat hajói közvetítik a forgalmat. A Szent-Endrei vasúton $\frac{3}{4}$ óra alatt kijuthatunk Pomázra, melynek vidéke sok érdekes tájrészletben bővelkedik. Alig egy órányira a községtől emelkedik az aránylag alacsony (367 méter), de nagyérdekű Kőhegy, egy kiterjedt hegylapos, mely kelet felé rendkívül érdekes, trachyttufából felépült függőleges sziklafalakkal esik alá, a legbizarrabb alakzatokkal gyönyörködttetve a természet szépségei iránt fogékony kirándulót. De nemcsak a turista, a történettudós is talál itt sok érdekeset, mert a Kőhegy már történelmünk legrégibb korszakában szerepel s még királyaink beavatkozására is adott okot. Szintén Pomázhoz közel fejlődött fővárosunk egyik kedvelt kiránduló helye, az Oszoly festői sziklái alatt szépen fekvő Margitliget, a hol dr. Martin Sándor budapesti orvos fürdőt és szanatóriumot létesített. A fürdővel szomszédos Csobánka fölött, melynek vidékét «budapesti Svájc»-nak szokták nevezni, ugyancsak az Oszoly lejtőjén mered égne az a saját-szerű — az emberi kéz újjaihoz hasonló — sziklaképződmény, melyet az odaváló köznép (épen alakjáról) «Bratzen»-nek, vagy másként Órá-nak is nevez, mivel e sziklák árnyéka szerint itéli meg az idő előrehaladását. A gyönyörű fekvésű Csobánka fölött emelkedő Kis-Kevély hegy oldalán találjuk azt az érdekes barlangot, melyben némi cseppkőképződésen kívül a barlangi medve csontmaradványainak nagy tömegére is bukkantak. Odább északkelet felé, már a Pilis tövében fekvő Pilis-Szent-Kereszt mellett, közel azon helyhez, a hol II. Endre király neje, Gertrud a ciszterciták-nak híres apátságában eltemettetett, húzódik le a keskeny, vadregényes Szurdok-völgye, mely hegyvidékünk legérdekesebb völgyei közé tartozik.

Szent-Endre, ez az ősrégi város, melyet a Pilis-hegység kulesának nevezhetnénk, számos érdekes kirándulás kiinduló pontja; innen húzódik felfelé a Pilis-hegység legnagyobb völgye, az ú. n. Dömörkapu völgye. Festői részletekben gazdag völgy ez, melyben gyönyörű völgyalapok sűrű, sötét erdőkkel váltakoznak, s a hol a rendes körülmények közt szerény patak vize néha óriásilag megdagadva, két festői szép vízesést képezve önti alá tajtékzó, habzó vizét. Ezen a völgyön felfelé haladva, a hegység legbelsejébe jutunk, a honnan éjszaki irányban már a Duna visegrádi szorosa felé ereszkedhetünk alá. Sok tekintetben célszerűbb is e vidéknek a Duna felől való megközelítése; már maga a Duna szorosa is, mely egyike hazánk legfestőibb tájainak, sokkal behatóbb figyelmet érdemel, mint a minőben eddig részesítik. Nyomon követik ott egymást a történelmi nevezetességű helyek, melyek egyúttal természeti szépségük tekintetében is kiváló helyet foglalnak el; mindnyája közt legszebb Visegrád, melynek tájszépségeiből, történelmi és régészeti emlékeiből kitelnek egy egész album; legyen elegendő csak magára a büszke fellegrárra, a nagyérdekű Salamontornyára és a szép fekvésű kálváriára utalni, melyek mellett senki sem haladhat el közönyösen. Kevésbé ismeretes, de nem kevésbé érdekes a Duna szorosának hajlatában regényesen fekvő Dömös, melynek történelmi vonatkozásai közül I. Béla király kastélyának összedőlése (1063), mely magát a királyt is eltemette, s az Álmos herceg által 1107-ben alapított nagy hírű prépostság (melynek csekély nyomai még fennmaradtak) figyelmünket felkeltik. De a turista a dömösi hegyek belseje felé siet, a hol az érdekes Rámsziklán túl a hegység legszebb részét, a méltán nagy hírre jutott Dobogókő-t érzük el. A Magyar Turista-Egyesület buzgólkodása folytán ez a páratlan hegyvidék ma már nem ismeretlen közönségünk előtt, hiszen minden irányból kitünően jelzett utak vezetnek oda fel s tetején az egyesületnek jól berendezett báró Eötvös Loránd menedékháza áll, melyet évenként már néhány ezer ember keres fel. A Dobogókőről nyíló kilátás a legszebbek közé tartozik az egész országban s ott járt külföldiek elismerték, hogy e vidék túlszárja a Rajnának annyira magasztalt szépségein. A Dobogókőnek részletei közül különösen a Duna felé

levő mély katlanban égne meredő hatalmas sziklák, köztük a Thuring-szikla, vonják magukra leginkább figyelmünket.

A Dobogókőnek minden tekintetben versenytársa a szintén Dömös fölött emelkedő Keszérűs-hegy, melynek legfelső, szószerű alakú sziklacsoportját Prédikálós-szikla-nak nevezik. A dömösi Malomvölgy fölött két vadregényes sziklagerincz, az ú. n. Vadállókőnek gerince húzódik a hegy csúsa felé. E gerincek helyenként szédítően meredek sziklafalakkal esnek a tátongó mélység (a Vadállókőnek völgye) felé s az ösvény többnyire a sziklában vagy a meredek gyepek lejtőn vezet fel. Magának a gerincnek óriási sziklaképződményei is megkapók, de még meglepőbb a Vadállósziklák valószínűsége őserdő fedte feneketlen völgyébe és a túlsó sziklagerinczre való pillantás. Az egyes sziklacsoportok közül legérdekesebbek a Remete és apácza az Árpád trónja és a Felkiáltójel. A Prédikálós-szikláról nyíló kilátás, melyben 1889-ben I. Ferenc József király is gyönyörködött, méltó párja a Dobogókőnek.

Dömösön felül a Dunának még egy érdekes szorosa következik, közvetlenül Esztergom mellett. A primási város érdekességeiről e helyen nem szükség megemlékezni, történelmi, művészeti és régészeti kincsei eléggé ismertek. De kevésbé ismeretesek természeti szépségei, melyek különösen a Budapest-Esztergomi vasút megnyitásával váltak könnyen hozzáférhetőkké. Ezek közül különösen a Kétágú-hegy nevezetes. Mély nyereg által elválasztott hatalmas kettős hegy ez, mely Keszérűs felé óriási sziklafalakkal szakad meg, tetejéről elbájoló kilátással kárpótolva a turistát a hegymászásnak — különben sem nagy — fáradságaiért. A Budapest-Esztergomi vasút ezenkívül még számos szép pontot vont be a forgalomba. Ezek közül különösen Pilis-Csaba és vidéke, nevezetesen Nagy-Szénás-hegy állanak első helyen.

A Pilishegységen kívül még a Vértes és Gerecse hegységek kínálkoznak a természetkedvelő közönségnek kellemes kirándulások célpontjaitul. Mindkettőt a M. Á. V. budapest-brucki vonalán könnyen érzük el. A Vértes gyönyörű erdőségein kívül számos történelmi emlékeivel ébreszti fel érdeklődésünket; itt találjuk Vitány és Gesztes várak festői romjait, — mindkettő Rozgonyi István, a galambőzei hős vára volt hajdan, — Majk és Vértes-Szt.-Kereszt vagy érdekes kolostor romjait és távolabb Csákvárt és Csókakötő szép várait. A Gerecse-hegység inkább természeti nevezetességeivel bilincsel le; a nagy-szerű vörösmárvány-bányákon kívül, melyeket a Duna mentén nyitottak, a Szelimlyuk név alatt ismeretes barlang és sziklafala (fölötte a bányadai ezredes emléke, a Turul) és a Peskőnek ritka szép sziklaformációi képezik e hegység legérdekesebb részleteit, melyek a vasút felső-gallai és bányadai állomásairól könnyen érhetők el.

Fővárosunk déli környéke szintén érdekes, bár természeti szépségeiben kevésbé gazdag. Kiemelhetjük itt az érdekes minaretet, báró Eötvös József síremlékét Ercsi-ben, a velencei tavat, a Csepel-szigetet, homokbuczkáival s Ráczkevért történelmi emlékeivel, melyek érdeklődésre tarthatnak igényt; mindmegannyi fáradság nélküli, könnyű kirándulás.

Nagyobb kirándulások kínálkoznak a Börzsönyi-hegységben, mely közel ezer méter magas ormaival helyenként alpesi jellegű részleteket nyújt. Ezen hegységen átvándorolva Drégely váráig és Ipolyságig jutunk, sőt ujabban felkapták a Selmeczbányára való kirándulást, mely Budapestről (Ipolyságon és Korponán át) a Szittnya nagyérdekű csúcsára és vissza másfél nap alatt megtehető. Hasonlóképpen hálás tere a természet szépségei iránt érdeklődő turistának a Mátra- és Bükk-hegység is, melynek felkeresése ugyancsak másfél nap alatt lehetővé van téve s mely hegységeket a mi hegyeinktől eltérő jellegűknél fogva, s várromjaiért (mint Hasznos, Sírok, Szarvaskő, stb.) szívesen látogatják meg.

Láthatni ezekből, hogy fővárosunk környéke minden irányban mennyi természeti szépségben, érdekes látványban bővelkedik, a melyeknek felkeresése mindenkinek valóban kellemes szórakozást nyújthat.

IBSEN OSZVÁLDJA.

Novelli Shylockján kívül a «Kisértetek»-hez kötöttem nagyobb érdeklődést. Ibsennek ezt a művét tőle láttam először. Nincs hát módomból mások alakításával való összehasonlításra. Rám nézve mindössze is az a szempont lehet irányadó, hogy az Ibsen célzatának megfelelően adja-e Novelli annak az önhibáján kívül elpusztult fiatal embernek végzetes kimúlását. Mert hát azon tizenhét óra alatt, a melyre e drámai esemény időtartamát szorítja a szerző, tulajdonképpen véve csak is erről a kimúlásról lehet szó. Délebb idejétől napfölkeltéig történik az egész dolog. Meghal az idegbomlottság rohamos kitörésének hatása alatt egy 27 éves festőművész, a ki két nappal előbb került haza, falun lakó özvegy édes anyjához Párisból, súlyos idegbetegén.

Ezt az író által adott helyzetet Novelli arra használja fel, hogy az agylágyulásnak egész a végvonaglásig vezető fokozatos kórtüneteit mutassa be a színpadon.

Ez nem felel meg az Ibsen szellemének. Neki azzal a szerencsétlen fiatal emberrel ép az ellenkező célja van. Ő azt egyenesen meg akarja menteni attól a Golgotha úttól, mikor egy idegroham által végeztet vele. Az Ibsen célja szolgálatában nem lehet itt a bambaság fejlődési processzusát bemutatni. Ő még időt sem ad arra. Déltől hajnalig történik a dolog. Hogy három izben huzzák föl a függőnyt: nem állapít meg a betegség fejlődési fokozatainak feltüntetésére időközöket.

A kérdés az, hogy a teljes érzéketlenség agy-állapotával került-e haza Párisból az a szerencsétlen festőművész s ez esetben helyes Novellinek az a felfogása, hogy az emberből megmaradt állatot hámozza ki belőle s hogy ezen a nyomon vezeti őt végső útjára is. Csak-hogy az Ibsen áldozatára nem áll a lelki élettelenségnek ez a foka. Az a Párisból hazamenekülő fiatal ember elmeével beszél, határozott nézeteket vall; tudja azt is, hogy az akaraterejével áll gyenge lábán és teljesen tisztában van az egész helyzete súlyos volta felől. Mindezek lehetősége egy kifejtett agylágyulásban levő ember életének utolsó napján ki van zárva. Hisz a végső stádiumnak ép az jellegzetessége, hogy az áldozat nem érez többé semmit abból, a min lelkileg csüggött valaha. Ekkor ő már nem sirathatja a művészetét s nem törhet ki kétségbeesésben a fölött, hogy a teremtés, a dolgozás, a munka lehetőségének rája nézve vége van, mint a hogy a «Kisértetek» Oszváldja teszi.

Ezzel a Párisból hazamenekülő fiatal emberrel nem az élettelen élet hosszú betegsége végez, hanem első sorban és legfőként az a biztos tudat, hogy neki ezen az úton kell elpusztulnia. Őt a párisi orvosa ölte meg — vagy mondjuk, mentette meg — az által, hogy egy végzetes, újabb idegroham biztos útjának mintegy kiegyengetéseül felvilágosította őt — baja néven nevezésével — az állapotáról.

Hogy ép egy fejlődő agybetegség tüneteivel küzdő páciens fölvilágosítható-e orvosa által az állapotáról: az a genialis Ibsenre tartozik; de minthogy ő erre a betegére nézve, abból a szempontból, hogy rendelkezni való voltak, jónak látta az előleges orvosi kioktatást, föl kell tennem, hogy még a rendelkezhetőség és a kioktathatóság állapotában is volt az agya, s hogy ehhez képest vele, két napos otthonlétére szorítottan, az agyfelhasználás fokozatos fejlődő tüneteit produkálni nem lehet. Ennek a fiatal embernek a lelki állapotát kell festeni. Megrendítő sorsa, a melynek teljes tudatában van, bő és hálás anyag erre. Hálásabb és nemesebb s állapotából kifolyólag igazabb is, hogy a könnyeinket irányítsa a művész, semmint hogy az idegrángások külsőségeit és a kóros érzéket jelezze úntalan.

Mi is történt ezzel a szerencsétlen fiatal emberrel? Művésznél készűl; egy-két sikere is volt; s egyszerre csak észre veszi, hogy többé nem teremtő erő szolgálatában áll az ecsetje; észreveszi, hogy nem tud dolgozni s nem tudja, mi érte. Küzdök kétely és remény között, mignem fölmerül benne az aggály, hogy alkotó munkaczejének vége van. E közben egy idegroham éri; orvoshoz megy és tiszta bort kíván a pohárba. Az orvos megvizsgálja, kikérdezi